

□ Czas czytania: 4 min.

Kardynał Tarcisio Bertone, SDB, miał okazję bardzo dobrze poznać zmarłego kardynała Angelo Amato, SDB. Obaj bowiem dzielili powołanie salezjańskie i współpracowali jako wykładowcy na Papieskim Uniwersytecie Salezjańskim. Następnie ks. Angelo Amato zastąpił bp. Bertone jako Sekretarz Kongregacji Nauki Wiary; stanowisko to zajmował od 2002 do 2008 roku. Jego Eminencja kardynał Bertone zapragnął złożyć osobiste świadectwo o kardynale Amato, które przedstawiamy poniżej.

Kard. Angelo Amato był jednym z najinteligentniejszych Salezjanów, znających się na naukach humanistycznych i kościelnych. Jego zdolność do przyswajania i łączenia filozofii i teologii ujawniła się szczególnie w latach jego pracy na Ateneum Salezjańskim, będąc częścią grupy wyjątkowych studentów, którzy nadali prestiż Uniwersytetowi Salezjańskiemu i wyróżnili się nie tylko w nauczaniu, ale także w służbie dla Stolicy Apostolskiej w Dykasteriach Kurii Rzymskiej. Szczególnie pamiętam jego wyjątkową biegłość w studiach nad chrystologią i mariologią; jego pisma były bardzo wyszukane, a on sam był poszukiwany jako rekolekcjonista, zwłaszcza dla osób konsekrowanych, nie zapominając o przenikliwości jego opinii w promowaniu dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego. Dlatego też był szczególnie ceniony przez ówczesnego prefekta Kongregacji Nauki Wiary, kardynała Josepha Ratzingera (który później został papieżem Benedyktem XVI) oraz przez Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Z tego powodu został wysłany do Grecji, aby studiować teologię Ojców Wschodnich, gdzie nauczył się greki klasycznej i nowożytnej, a nawet opublikował bardzo cenione badanie na greckim Uniwersytecie w Salonikach na temat koncepcji i praktyki sakramentu pokuty wśród Ojców Wschodnich. W tym okresie nauczył się sztuki i duchowości „pisania” ikon, którą kontynuował aż do końca życia. W Rzymie uczył głównie na Papieskim Uniwersytecie Salezjańskim, zostając dziekanem Wydziału Teologii, a jako ekspert w dziedzinie chrystologii i mariologii został mianowany konsultorem Kongregacji Nauki Wiary, a następnie także jej sekretarzem. Interesujący jest wkład, jaki ks. Angelo Amato wniósł we współpracy z kardynałem Josephem Ratzingerem do Kongregacji Nauki Wiary przy redakcji słynnej deklaracji dogmatycznej „Dominus Jesus” z 1 września 2000 roku, deklaracji požądanej przez papieża Jana Pawła II, redagowanej przez kardynała Ratzingera z finezyjną i inteligentną współpracą ks. Angelo Amato. Kardynał Ratzinger później docenił go za dokumenty i refleksje opracowane dla tej dykasterii doktrynalnej Kurii Rzymskiej.

Potem, gdy sekretarz bp. Tarcisio Bertone został mianowany arcybiskupem Genui, poszukiwano następcy. Pamiętam doskonale konsultacje kardynała Ratzingera i rozmowy z Jego Świątobliwością Janem Pawłem II. Wśród kandydatów na następcę wyróżniało się nazwisko księdza Angelo Amato, ale w rozmowie kardynała Ratzingera i mojej z papieżem Janem Pawłem II zwróciłem uwagę na pewien szczegół, która wydawała mi się stwarzać pewne trudności, a mianowicie fakt, że salezjanin miałby zastąpić innego salezjanina na tym ważnym stanowisku. Papież Jan Paweł II, zwracając się do kardynała Ratzingera, zapytał: „Czy to stanowi problem dla kardynała Ratzingera? Czy kardynał Ratzinger chciałby mianować innego salezjanina na stanowisko sekretarza Kongregacji Nauki Wiary?” Kardynał Ratzinger odpowiedział: „Wolałbym ks. Angelo Amato, ponieważ bardzo dobrze mi się z nim pracowało tutaj w dykasterii i jesteśmy w doskonałej harmonii”. Jan Paweł II odpowiedział: „W takim razie mianujemy ks. Angelo Amato nowym sekretarzem Kongregacji Nauki Wiary” i tak się stało 19 grudnia 2002 roku.

Wykonał wiele pracy przy redakcji dokumentów, które charakteryzowały magisterium tej dykasterii Kurii Rzymskiej przewodzonej przez kardynała Ratzingera, który potem postanowił uczynić go kardynałem i mianować prefektem Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Na tym stanowisku prowadził intensywną działalność promującą świętość w Kościele, świętość w życiu konsekrowanym, świeckim, kapłańskim, a wśród swoich tomów opublikował serię biografii błogosławionych i świętych, które przyczyniły się do poznania i pomnożenia atrakcyjności świętości w różnorodności charyzmatów, kultur i osób, które wzbogaciły Kościół, dając wiele dobrych przykładów i korzystnych inicjatyw. Pozostał przez 10 lat, aż do 2018 roku, prefektem Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych i kontynuował swoją posługę dla Kościoła na służbie papieżom. Papież Franciszek wysłał piękny telegram do wikariusza generalnego Kongregacji Salezjańskiej, w którym podkreśla „salezjańskość” kardynała Amato i jego pracę jako prefekta Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

Przytoczmy go w całości:

*NAJDOSTOJNIEJSZY KSIĄDZ STEFANO MARTOGLIO SDB
WIKARIUSZ PRZEŁOŻONEGO GENERALNEGO
TOWARZYSTWO ŚW. FRANCISZKA Z SALEZEGO (SALEZJANIE)
RZYM*

Po otrzymaniu wiadomości o śmierci drogiego kardynała Angelo Amato, wyrażam moje współczucie wobec Ciebie i Braci z tego Instytutu Zakonnego, a także dla Rodziny zmarłego Purpurata. Dziękuję Bogu za budujące świadectwo tego

duchowego syna św. Jana Bosko, który przez wiele lat poświęcał się z ludzką finezją i hojnością dla Ewangelii i Kościoła. Myślę o jego kapłańskiej duszy i teologicznym przygotowaniu, z jakim służył Stolicy Apostolskiej, szczególnie w Dykasterii Nauki Wiary i w Dykasterii do Spraw Świętych. Zapewniam o mojej modlitwie za duszę tego dobrego i czujnego sługi, który, wierny swojemu zawołaniu „Sufficit gratia mea”, nawet w ostatnich czasach naznaczonych cierpieniem, oddał się dobroci Ojca niebieskiego. Wierzę, że otoczony przez Maryję Wspomożycielkę oraz Świętych i Błogosławionych, których doprowadził do chwały ołtarzy, zostanie przyjęty w wiecznym przybytku nieba i przesyłam moje błogosławieństwo wszystkim, którzy dzielą ból z powodu jego odejścia.

Franciszek

Wśród kardynałów salezjanów, szczególnie obdarzonych wielkim charyzmatem teologicznym, wyróżnia się kardynał Angelo Amato, który pozostawił po sobie nie tylko na Papieskim Uniwersytecie Salezjańskim, ale także w różnych Ośrodkach studiów i duchowości, wielki skarb doktryny i mądrości, z tą nadzieją, że nadal będzie wpływał na życie Kościoła i wspólnot formacyjnych.

✠ *Tarcisio Kard. Bertone*